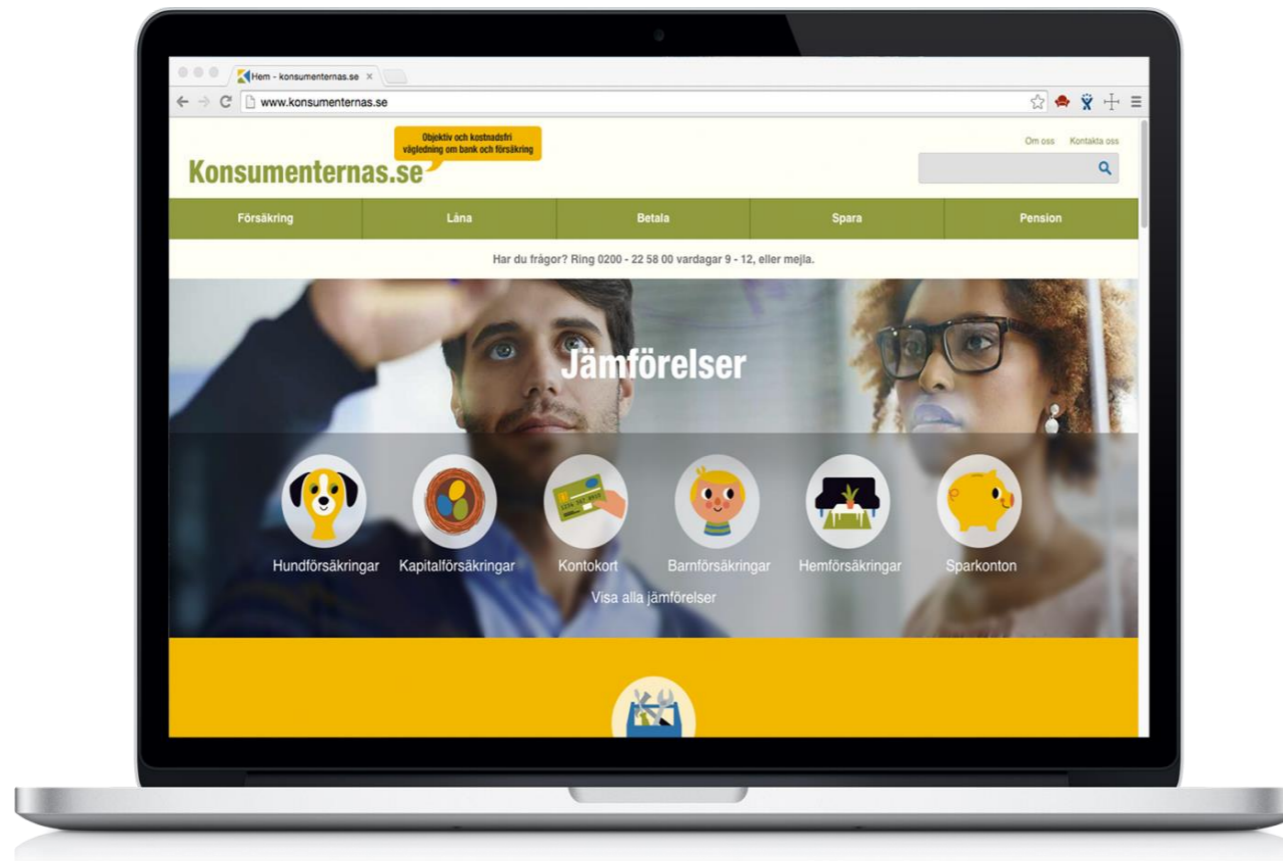

Mer Privatekonomi!

Fredrik Pettersson

VERKSAMHET

- Gratis och oberoende information och vägledning
- Kontakt via telefon, e-post och brev

VANLIGA FRÅGOR - UNGA

- Lån och krediter
- Kontokort – ”obehöriga uttag”
- Bedrägerier
- Spärrade konton
- Föräldrar tagit ut barns sparpengar

RÄTT TILL KONTO

- Alla har rätt att få ett bankkonto
- Nej till konto och tjänster
 - Id handling saknas, kundkännedom
 - Särskilda skäl
- Krav
 - Identifiera kunden
 - Syftet med kontot

BANKTJÄNSTER FÖR UNGA

- **Kort** (onlinekort)
- **Internetbank ung** - BankID
- **Swish**

- Rätt att öppna eget konto 16 år, "förvalta egna pengar"

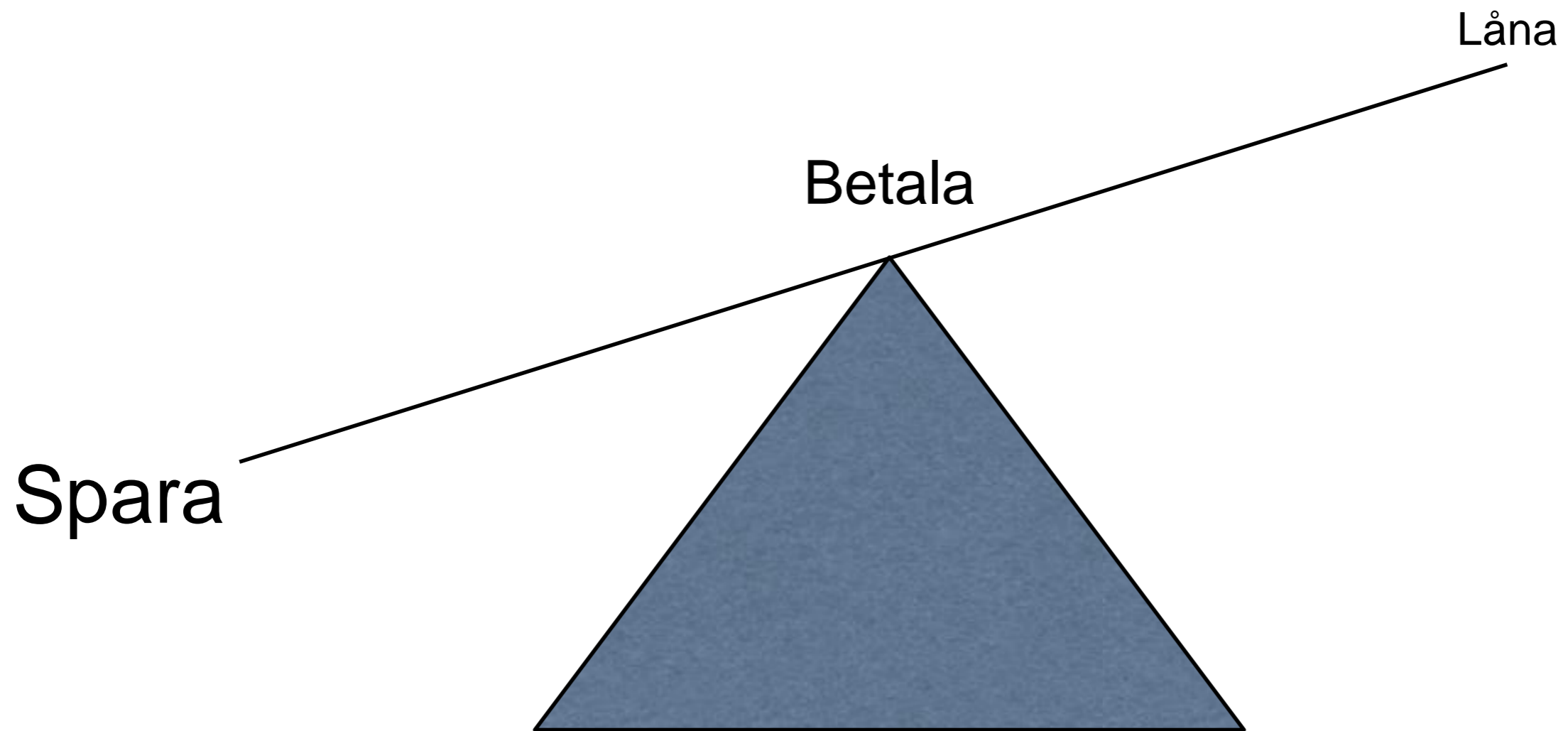

HÅLL REDA PÅ KORTET

- Koder till kort, BankID, inloggningsdosa är **personliga**. Du ska:
 - Hålla uppsikt över kort, dosor med mera.
 - Skydda koder
 - Spärta skyndsamt
- Du kan ibland själv få stå för obehöriga transaktioner:
 - Om din kod har använts är **självriskan** 400 kr
 - Om du varit **grovt oaktsam** får du stå för max 12 000 kr

HA BALANS I DIN EKONOMI

LÅN OCH KREDITER

- Krav myndig, 18 år
- Kreditprövning
- Räntan individuell
- Höga räntor, höga avgifter
- Krångliga villkor

KÖPA DATOR: Pris 12 000 kr i butik

- Kontant i butiken **Totalpris 12 000 kr**
- Räntefritt köp – 12 månader **Totalpris 12 000 kr**
(ev. uppläggningsavgift kan tillkomma)
- Ränteköp – 12 mån - 20 % **Totalpris 13 939 kr**
(1939 kr i kostnad)
- Ränteköp – 24 mån - 20 % **Totalpris 15 558 kr**
(3 558 kr i kostnad)

LÅNEKALKYL

Ditt lån

Lånebelopp kr ?

Ränta % ?

Amorteringstid mån ?

Typ av lån Annuitetslån ?
 Rak amortering

Uppläggningsavgift kr ?

Aviavgift kr ?

Betalningstillfällen Månadsvis ?

Ditt lånekostnad

Att betala per månad före skattereduktion: 636 kr ?

Effektiv ränta: 30,5 % ?

Total ränta och avgifter för lånet: 3 558 kr ?

[Detaljerat resultat](#) [Skriv ut](#) [Börja om](#)

LÅN OCH KREDITER - KREDITPRÖVNING

Konsumentkreditlagen

- Näringsidkaren ska pröva konsumentens ekonomiska förutsättningar att fullgöra kreditavtalet.
- Kreditprövningen ska grunda sig på tillräckliga uppgifter om konsumentens ekonomiska förhållanden.
- **Krediten får beviljas endast om konsumenten har ekonomiska förutsättningar att fullgöra sitt åtagande.**

REGLER FÖR SNABBLÅN/SMS-LÅN

Ett snabblån är en högkostnadskredit. Om lånet inte betalas i tid kan du få en betalningsanmärkning. Kontaktuppgifter till budget- och skuldrådgivaren i kommunen hittar du på www.hallakonsument.se

- **Högkostnadskrediter** - (effektiv ränta över 30 %)
 - Räntetak 40 %
 - Kostnadstak (dubbla lånesumman)
 - Förlänga krediten bara en gång

LÅN OCH KREDITER – BRISTANDE KREDITPRÖVNING

- Nedsättning av skuld i undantagsfall.
 - Normalt väl insatt i den egna ekonomin
 - Kan själv bedöma om han eller hon klarar av krediten
 - Bestämmer själv över ekonomiska resurser och vilken risk han eller hon vill ta

BARN ÄR OMYNDIGA

- Föräldrar förvaltar barns tillgångar för barnets bästa
 - Rätt förvalta eget intjänat kapital från 16 år.
(ev. öppna eget konto – kan dock kräva förälders samtycke)
- Barn och ungdomar får **inte** sluta avtal
 - dock sedvanliga köp
- Från 18 årsdagen förvaltar man själv sina tillgångar.

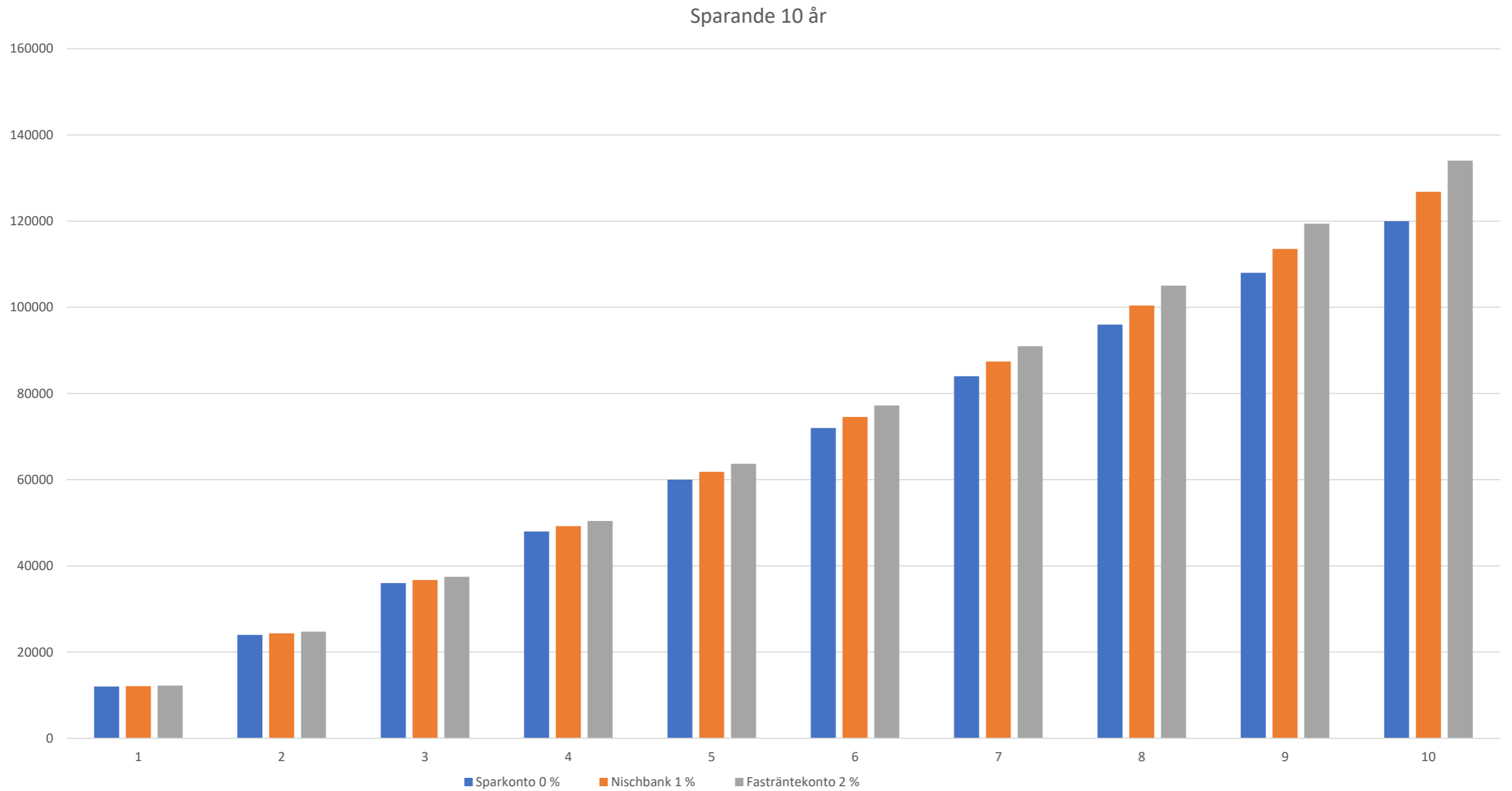

SPARANDE

- Buffertspara
- Målspara
 - Kort sikt
 - Lång sikt
- Sparkonto
 - Konton med fria uttag
 - Bundna konton (fasträntekonto)

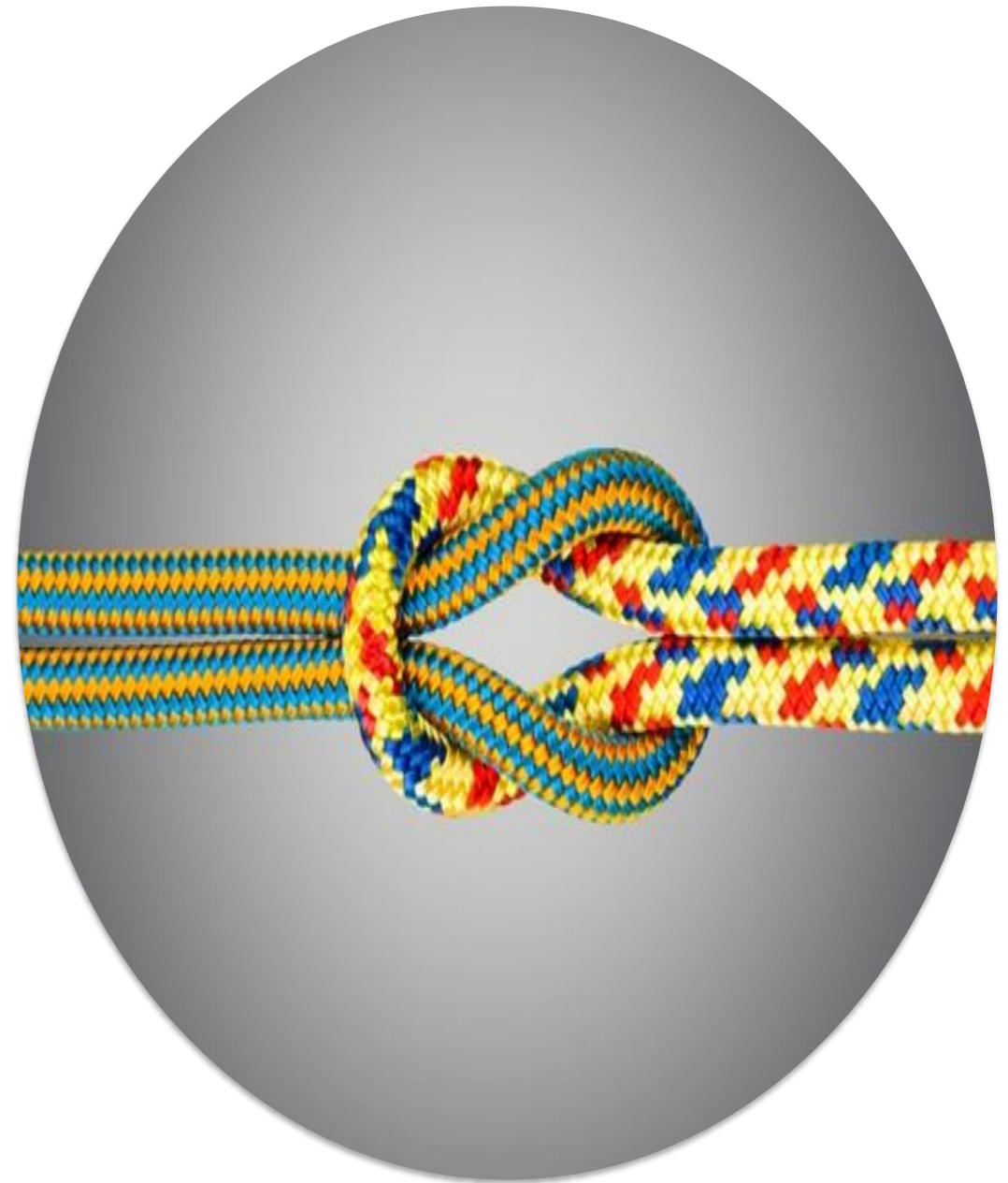

SPARA -1000 kr/mån i 10 år

SPARKKONTO

- Kontrollera att sparkkontot har **insättningsgaranti**
- Insättningsgarantin ersätter max 950 000 kronor per kontohavare och företag

SPARKKONTON UTAN INSÄTTNINGSGARANTI

Andra aktörer som erbjuder sparkonton:

- Inlåningsföretag
 - Ej insättningsgaranti
 - Max 50 000 kronor
- Sparkassor
 - Ej insättningsgaranti

BEDRÄGERIER

- Bluffmejl
- Bluffsamtal
- Investeringsbedrägerier
- Abonnemangsfällan
- Skimming

BEDRÄGERIER

- Bli inte målvakt
- Låna inte ut ditt konto
- Ta inte emot pengar på ditt konto

”Brottsligt”

KONTAKTA OSS

Konsumenternas Bank- och finansbyrå

- **Telefon 0200 - 22 58 00**
- **Vardagar 09.00 – 12.00**

